

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת קטי קטרין שטרית

6077/25/פ

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון – שינוי פרק זמן ההתיישנות של עבירת המרדה), התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 9 בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב–1982¹, בסעיף 9(א1), אחרי "בתוספת הראשונה ב" יבוא "או פשע המרדה כאמור בסעיף 133 לחוק העונשין".

דברי הסבר

הצעת חוק זו נועדה להאריך את תקופת ההתיישנות החלה על עבירת ההמרדה, וזאת לאור אופייה החמור והייחודי של עבירה זו והסכנות הגלומות בה לביטחון המדינה, שלמותה ויציבות מוסדותיה הדמוקרטיים.

עבירת ההמרדה, המעוגנת בסעיף 133 לחוק העונשין, התשל"ז–1977, אינה עבירה פלילית רגילה; מדובר בעבירה שנועדה להיאבק בניסיון לערער את עצם קיומה של המדינה, את שלטון החוק ואת הסדר החוקתי. להמרדה עלולות להיות השלכות מרחיקות לכת – לא רק בטווח הקצר אלא גם בטווח הארוך, שכן היא עלולה להצית תהליכים חברתיים, פוליטיים או ביטחוניים הרסניים, שקשה לעתים לאמוד את תוצאותיהם מראש.

בניגוד לעבירות פליליות אחרות, פגיעתה של ההמרדה אינה תמיד מיידית או ניתנת לזיהוי מיידי, ולעיתים רבות חולף זמן רב עד שמתבררת עוצמת הנזק שנגרם. יתרה מכך, חשיפת מבצעי העבירה או קשריהם עלולה להימשך זמן רב, במיוחד כאשר מדובר בפעילות מתוחכמת או סמויה.

לאור כל אלה, מוצע להאריך את תקופת ההתיישנות החלה על עבירה זו מ-10 שנים ל-15 שנים, באופן שישקף את חומרתה ואת הצורך לאפשר למערכת אכיפת החוק זמן מספק לטיפול בה. מדינה חפצת חיים אינה יכולה להרשות לעצמה מצב שבו אדם המבצע מעשה חמור של המרדה יוכל להתחמק מהעמדה לדין רק בשל התיישנות העבירה, בעוד שפגיעתו במדינה עשויה להיות ארוכת טווח ולעיתים אף בלתי הפיכה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בתמוז התשפ"ה (21.07.2025)

¹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.